

Latvijas
Kūdras
asociācija

PROJEKTA “DEGRADĒTO PURVU ATBILDĪGA APSAIMNIEKOŠANA UN ILGTSPĒJĪGA IZMANTOŠANA LATVIJĀ”

Projekta sociālekonomiskās ietekmes novērtējuma plāns

D.2 Projekta sociālekonomiskās ietekmes novērtējums

Atjaunots: 08/2017

“Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā”
LIFE14 CCM/LV/001103

Ievads

LIFE programmas Klimata pasākumu apakšprogrammas finansētā klimata pārmaiņu mazināšanas prioritārās jomas projekta “Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā” (LIFE REstore) (turpmāk – Projekts) mērķis ir izstrādāt ieteikumus degradētu kūdrāju ilgtspējīgai izmantošanai Latvijā.

Projektu no 2015.gada 1.septembra līdz 2019.gada 30.augustam īsteno Dabas aizsardzības pārvalde, Latvijas valsts mežzinātnes institūts Silava, Latvijas kūdras asociācija un biedrība Baltijas krasti.

Projekta sociālekonomiskās ietekmes novērtējums galvenokārt ietver paredzēto un netiešo sociālo seku (gan pozitīvo, gan negatīvo) analīzi, uzraudzību un vadību saistībā ar plānotajām Projekta aktivitātēm un jebkādam sociālajām izmaiņām, ko radījušas Projekta aktivitātes. Novērtējums dod iespēju Projekta īstenotājiem ne tikai identificēt sociālo un vides ietekmi, bet arī ieviest piemērotus institucionālos, organizatoriskos u.c. specifiskus instrumentus negatīvās ietekmes mazināšanai. Novērtējums var palīdzēt panākt lielāku sociālo integrāciju un līdzdalību Projekta izstrādes un ieviešanas posmos.

Projekta sociālekonomiskās ietekmes novērtējuma mērķi:

- pārraudzīt projekta aktivitāšu ietekmi projekta sekmīgas īstenošanas novērtējumam;
- novērtēt identificēto projekta aktivitāšu ietekmi, lai noteiktu, kā aktivitāšu ieviešana ir veicinājusi projekta mērķu sasniegšanu;

Mērķu sasniegšanai veicamie uzdevumi:

- veikt projekta sociālekonomiskās ietekmes novērtējumu saskaņā ar izstrādātajām Projekta ietekmes novērtēšanas vadlīnijām (vidusposma un noslēguma novērtējumi);
- salīdzināt konstatētās sociālekonomiskās ietekmes ar mērķa rādītājiem, kas noteikti vadlīnijās;
- sagatavot ziņojumus par novērtējuma rezultātiem saskaņā ar Projekta īstenošanas darba plānu.

Projekta aktivitāšu sociālekonomiskā ietekmes novērtējums

Projekta aktivitāšu ietekme projekta izmēģinājumu teritorijās Projekta pieteikumā ir noteikta 326 ha apjomā, kur paredzēts īstenot noteiktu degradētu kūdrāju teritoriju rekultivācijas veidu ieviešanu.

Kopējā degradētu kūdrāju platība Latvijā, saskaņā ar Projekta ietvaros veiktās kūdrāju inventarizācijas datiem, ir aptuveni 50 000 ha. Salīdzinot šo skaitli ar prognozēto Projekta tieši ietekmēto teritoriju platību, uzskatāmi redzams, ka savu patieso ietekmi un ieguldījumu degradētu kūdrāju teritoriju atkārtotā izmantošanā caur izstrādātajiem metodiskajiem materiāliem un rekomendācijām Projekts uzrādīs krietnu laiku pēc tā īstenošanas beigām. Tādēļ Projekta sociālekonomiskās ietekmes novērtējumam izmantojami kritēriji, kurus iespējams nomērīt Projekta īstenošanas laikā.

Projekta sociālekonomiskais novērtējums ļauj noteikt konkrētu Projekta aktivitāšu īstenošanas sekmes un to īstenošanas ietekmi uz Projekta kopējo mērķu sasniegšanu. Projekta ietvaros izstrādātās rekomendācijas degradētu kūdrāju teritoriju atkārtotai izmantošanai metodiska materiāla veidā sniegs palīdzību teritoriju īpašniekiem un apsaimniekotājiem turpmākai šo teritoriju apsaimniekošanai un izmantošanai. Nepārprotami, īstenojot teritoriju tālākas izmantošanas plānošanu atbilstoši rekomendācijām, teritorijas sociālekonomiskais piensums būs ievērojams – augs to ekonomiskā pievilcība, tās varēs būt avots jauniem resursiem – kūdrai, ogām, koksnei – , tām būs potenciāls jaunu uzņēmējdarbības virzienu un darbavietu radīšanai, t.sk. kā tūrisma objektiem.

Kūdras izstrādes nozares raksturojumam tiek izmantoti statistikas dati no nozares. Papildus tiek vērtēti nozīmīgākie ekonomisko darbību konkrētā teritorijā raksturojošie dati – pašvaldības budžets, uzņēmējdarbības rādītāji un struktūra, iedzīvotāju skaits un struktūra, nodarbinātība, cenu un algu līmenis. Novērtējums īstenojams katrai Projekta izmēģinājuma teritorijai un tās tuvākajai apkārtni – pašvaldībai, kur konkrētā teritorija atrodas.

Projekta aktivitāšu sociālekonomiskās ietekmes novērtējums tiek īstenots saskaņā ar novērtējuma plānu.

Projekta aktivitāšu sociālekonomiskās ietekmes novērtējuma plāns

Novērtējums	Vieta	Periodiskums	Īstenotājs	Metode	Rādītājs	Sagaidāmie rezultāti
Kūdras nozares novērtējums Latvijā	Latvija	2 reizes; 2017. un 2019.g.	LKA, DAP, BK	Nozares pārstāvju, CSP, NVA datu analīze, Projekta datu analīze	Uzņēmējdarbība Nodarbinātība Nodokļi Teritorijas un to izmantojums Teritoriju rekultivācijas pieredze Ietekme uz reģionālo ekonomiku	Nozares novērtējums, t.sk. attīstības potenciāls efektīvas pieejamo resursu izmantojamības kontekstā
Īstenoto apsaimniekošanas scenāriju novērtējums	Projekta izmēģinājumu teritorijas	2 reizes – pie Projekta izmēģinājumu teritoriju sākotnējā novērtējuma un Projekta noslēgumā	BK, DAP, LKA, Silava	Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas datu analīze; Uzņēmējdarbības un nodarbinātības novērtējums teritorijā; Interesentu uzskaites apkopojuma analīze;	Teritorijas raksturojums Uzņēmējdarbības raksturojums Nodarbinātība Tūrisma potenciāls	Izmēģinājumu teritorijās īstenotie apsaimniekošanas scenāriji dod pozitīvu ieguldījumu teritorijas izmantošanā, vecina vietējo ekonomiku un nodarbinātību, bioloģisko daudzveidību un mazina teritorijas negatīvo ietekmi uz klimata pārmaiņām

<p>Pieredzes apmaiņas un rezultātu izplatības novērtējums</p>		<p>1 reizi Projekta noslēgumā</p>	<p>Projekta partneri sadarbībā ar DAP sabiedrisko attiecību speciālistu</p> <p>Datu apkopojumu un analīzi iesniedz DAP kopējā novērtējuma ziņojuma sagatavošanai</p>	<p>Projekta ietvaros izveidotā sadarbības tīklojuma kontaktu aptauja un Projekta rezultātu novērtējums</p>	<p>Projekta zinātniskās un pētnieciskās darbības, ieinteresēto un iesaistīto mērķgrupu sadarbības rādītāji</p>	<p>Izstrādātas rekomendācijas degradētu kūdrāju teritoriju atkārtotai izmantošanai, ieviešot noteiktus rekultivācijas veidus</p> <p>Ieinteresēto pušu interese par Projekta rezultātiem un to tālāku izmantošanu</p>
<p>Ārējās komunikācijas novērtējums</p>	<p>Projekta ārējās komunikācijas mērķi, to sasniegšanai veicamie uzdevumi un plāni, kā arī komunikācijas aktivitāšu novērtējums aprakstīti Projekta komunikācijas stratēģijā.</p> <p>Novērtējumu īsteno DAP sabiedrisko attiecību speciālists, un rezultāti tiks integrēti kopējā Projekta sociālekonomiskās ietekmes novērtējuma ziņojumā.</p>					